

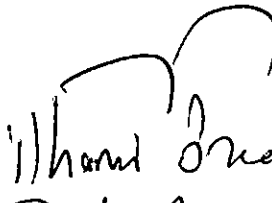
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 6/7/2023
Sayı : 80

10/85

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ev işlerinde çalışan; evdeki temizlik, yemek, bakım gibi görevleri üstlenen ev işçisi kadınlar güvencesiz olarak çalışmaktadır. Güvencesizlik ve geleceksizlik kısıracındaki bu kadınlar, yasal güvenceden mahrum olarak, kayıt dışı şekilde ve düşük ücretlerle, kötü koşullarda çalışmaktadırlar. Bu kadınların gelir durumlarının incelenmesi, güvencesizlik, yaratılan sömürü ve denetimsizlik halinin yarattığı vahim sonuçların önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin alınması hususunda Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Öztürk
Kahramanmaraş Mv.

İlhami İsmet Aygün
Zehra Sevinç
Gamze TAŞCIER
Ankara Mv.

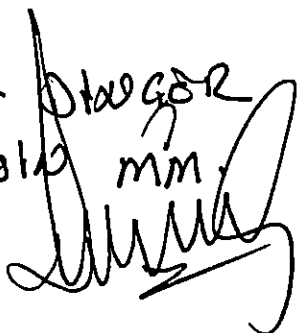

Ayça TAŞKENT
Sakarya Milletvekili

Turan Bekir Özer
İSTANBUL Mv.

Orhan Sisman
Adana Mv.

Veli AŞBABA
Malatya Mv.

Ralat Döğör
Mersin Mv.

G. İsmet
Erol S. Mv.
H. Ufuk Raki
Mersin Mv.
Deniz Yılmaz
İzmir Mv.

GEREKÇE

21 yıllık AKP iktidarı ile çalışan kesim üzerindeki özelleştirme, esneklik, kuralsızlık, güvencesizlik, kayıt dışılık gibi çalışma biçimleri yaygınlaşmıştır. Gündelik ev işlerinde çalışan ev işçisi kadınlar, güvencesiz çalışma hayatının tam ortasında yer almaktadırlar. Evdeki temizlik, yemek, bakım gibi görevleri üstlenen; gündelik ya da aylık olarak çalışan bu kadınlar birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Söz konusu kapsamda çalışan kadın işçilerin yaşadığı sorunların en başında kayıt dışılık gelmektedir. Ev işçilerinin sayısal tespitinin zorluğu kayıt dışılık sorununu beslemektedir. Türkiye’de ev işçilerinin sayısına ulaşmak için kullanılabilecek temel veri tabanı TÜİK Hane Halkı İşgücü İstatistikleri’dir fakat ev işçilerini ayırt edecek bir sınıflandırma olmadığı için ev işçilerinin sayısı konusunda belirsizlikler yaşanmaktadır. Bazı akademik çalışmalarda 200 bine yakın ev işçisi olduğu belirtilirken, bu alanda örgütlenen sendikaların verdiği bilgiye göre ise bu sayı 2 milyondan fazladır. Yasal olarak hiçbir güvence altına olmayan kadın işçilerin yaklaşık yüzde 90’dan fazlası kayıtsızdır. Sosyal güvenceden mahrumiyet dolayısıyla sağlık ve emeklilik gibi temel haklardan da yararlanamamaktadırlar.

Ev işçileri sömürünün tam ortasında çalışmaktadırlar. Kayıt dışı çalışmanın yarattığı en temel sorunlardan biri de iş güvenliğinden yoksun olmalarıdır. Bu sebeple, yaşadıkları meslek hastalıkları ve iş kazaları kayıt altında değildir ve istatistiklere yansımamaktadır. Bilindiği gibi, 2023 yılının Haziran ayında Cumhuriyet Halk Partisi Rize Kadın Kolları Eski Başkanı Nurdan Ardal Tavukçuoğlu, evinin camlarını silerken hayatını kaybetmiş ve ev içi emeğin kurbanlarından biri olmuştu. Tıpkı bu olayda görüldüğü üzere tüm ev işçileri, işçi sağlığı ve iş güvenliğinden yoksundurlar. Dolayısıyla sadece söz konusu bu durum bile ev işçilerinin sorunlarının ve kayıplarının tekrar gündeme getirilmesini gerektirmektedir.

Ev işlerine yönelik somut bir iş tanımının bulunmaması, mesai kavramını da bulanıklaştırmaktadır. Ev işçileri uzun saatler belirli bir mesai saati olmadan yoğun şekilde çalışmaktadırlar. İş tamamlanıncaya kadar ya da işverenin talebine göre çalışan ev işçilerinin öğle arası/mola gibi süreçleri de tamamen işverenin rızasına bağlı olarak şekillenmektedir.

Ücret konusu ise yine son derece güvencesizdir. Asgari ücret kıstasına rağmen işin niteliği ve çalışma saatlerinin belirsizliği sebebiyle belirli bir ücret standardının olmaması ev işçilerinin karşılaştığı en önemli sorunlardan biridir. Özellikle gündelikçi olarak çalışan ev işçilerinin ücretleri hem belirsiz hem de düzensizdir.

Ev işçilerinin çalışma koşulları tamamen işverenin inisiyatifine bırakılmıştır. Ücret, öğle yemeği, yol ücreti gibi koşullarda belirleyici olanın işveren olması işin güvencesizliğini beslediği gibi sömürü sürecini de artırmaktadır. Alanda çalışan sendikaların aktardıklarına göre ev işçilerine yönelik işverenlerin uyguladığı kötü muamele, şiddet ve taciz dikkat çeken diğer sorunlar arasındadır.

Ev işçileri sendikal hak ve özgürlüklerden de mahrumdurlar. Ev işlerinin kendine özgü yapısı, iş standardının olmaması ve iş yerlerinin kişilerin özel haneleri olması gibi nedenler etkin bir sendikal mekanizmanın varlığını mümkün kılmamaktadır. Ev işçilerinin çoğunun çalışma hayatına dair yasal düzenlemelerden mahrum olmaları ve özellikle gündelik çalışan işçilerin işverenlerinin farklı kişilerden oluşması örgütlenmeyi zorlaştırmaktadır.

Güvencesizlik ve geleceksizlik kısılacısındaki ev işçilerinin sayısal durumlarının tespiti, kayıt dışı çalışmalarının önüne geçilmesi, güvencesizlik, yaratılan sömürü ve denetimsizlik halinin yarattığı vahim sonuçların engellenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

80 Sayılı, Medit's Araştırma - Önergesi

[illegible]